

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2892

Vragen van het lid **Van Tongeren** (GroenLinks) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de publiek-private aanbesteding van een nieuw te bouwen penitentiaire inrichting te Zaanstad* (ingezonden 11 juli 2013).

Antwoord van minister **Plasterk** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie (ontvangen 23 juli 2013).

Vraag 1

Klopt het dat de Rijksgebouwendienst voornemens is om het consortium Pi2, waarin Ballast Nedam en Royal Imtech samenwerken, aan te wijzen voor het ontwerpen, bouwen, financieren en beheren van de te bouwen penitentiaire inrichting op Hoogtij in Zaanstad?¹

Antwoord 1

Dit is correct. De Rijksgebouwendienst is voornemens consortium Pi2 aan te wijzen als geselecteerde gegadigde voor het project PPS PI Zaanstad (nieuwbouw). De gunning is gepland op 22 juli 2013.

Vraag 2

Wanneer is besloten om dit traject in publiek-private samenwerking (PPS) te starten? Hoe verhoudt het verloop van dit traject zich tot de totstandkoming van het Masterplan Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)? Klopt het dat dit traject is gestart ruim vóór het Masterplan DJI überhaupt naar de Tweede Kamer is gestuurd?

Antwoord 2

Reeds eind jaren'90 heeft DJI besloten tot de realisatie van een penitentiaire inrichting in Zaanstad. Nadat verschillende terreinen op geschiktheid zijn onderzocht (Hembrugterrein, Vijfhoekspark en weer Hembrugterrein) is begin 2007 een kavel verworven op bedrijventerrein Hoogtij te Westzaan. Conform het Ministerraadbesluit van 15 april 2005 dat voor alle rijkshuisvestingsprojecten met een investeringssom groter dan € 25 miljoen een Publiek Private Comparator moet worden opgesteld, is deze comparator vervolgens

¹ Rijksgebouwendienst selecteert Pi2 in pps-project», Persbericht Imtech en Ballast Nedam, 5 juli 2013

uitgevoerd om de meerwaarde voor pps te bepalen. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek is in 2007 besloten tot de start van de aanbesteding van een DBFMO-contract. Aankondiging van de aanbesteding vond plaats op 9 maart 2009. In 2011 is de aanbesteding een periode opgeschort geweest om het programma van eisen aan te passen aan de laatste ontwikkelingen binnen DJI en om de PI meer toekomstbestendig en multifunctioneel te maken. Hiermee voldoet de PI volledig aan de ontwikkelingen op detentiegebied die in het Masterplan DJI 2013–2018 beschreven staan.

Vraag 3

Wat zijn de risico's die voor rekening van de Staat komen? Waarom is gekozen voor een PPS-traject in de wetenschap dat in vergelijkbare trajecten in de wegenbouw enorme verliezen voor rekening van de Staat zijn gekomen?

Antwoord 3

Het DBFMO-contract voor de realisatie en exploitatie van de penitentiaire inrichting in Zaanstad gaat uit van de rijksbrede modelovereenkomst DBFMO. Dit model is tot stand gekomen in samenwerking tussen de Rijksgebouwendienst, Rijkswaterstaat, het ministerie van Defensie en het ministerie van Financiën. Het model is gebaseerd op jarenlange ervaringen bij ruim twintig pps-projecten in Nederland en daarbuiten. De risico's in het model worden bij die partij gelegd die ze het beste (en dus goedkoopste) kan beheersen. Er zijn hierbij geen onbeheersbare risico's voor de Staat. Recente ervaringen met pps-projecten laten aanzienlijke financiële en kwalitatieve meerwaarde zien voor de pps-variant, waarover u in de jaarlijkse voortgangsrapportages «Voortgang in het beleid en de uitvoering van DBFM(O)» van het ministerie van Financiën bent geïnformeerd.

Vraag 4

Bent u van mening dat het meer voor de hand had gelegen om pas met een dergelijk traject te beginnen nadat met de Tweede Kamer was overlegd?

Antwoord 4

Nee, dit besluit is genomen op basis van bestaand en met u gedeeld beleid. De Tweede Kamer is op de hoogte gesteld van het pps-project op Zaanstad in de hiervoor genoemde jaarlijkse voortgangsrapportages.

Vraag 5

Bent u bereid om af te zien van de definitieve gunning op 22 juli a.s. totdat u met de Tweede Kamer heeft overlegd over exacte risico's bij PPS-trajecten in het gevangeniswezen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Nee, om redenen zoals eerder genoemd. Daarnaast zou het niet gunnen van het project leiden tot kosten van in ieder geval rond € 30 miljoen (bestaande uit kosten ontwerpvergoeding, schadevergoeding en kosten voor herbesteding of verkoop van het reeds aangeschafte kavel). Bovendien zal dan elders moeten worden voorzien in ruim 400 meerpersoonscellen conform het Masterplan.